

Sygn. akt I C 673/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2019 roku

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Kinga Kubuj

Protokolant: protokolant sądowy stażysta Violetta Podsiadlik

po rozpoznaniu w dniu 04 grudnia 2019 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. P. i M. G. (1)

przeciwko W. Ł., A. Ł., K. Ł. (1), (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

I. uznaje za bezskuteczne w stosunku do M. P. i M. G. (1), którym przysługują względem K. Ł. (2) wierzytelności wynikające z tytułów wykonawczych:

- wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi- Północ w W. z dnia 6 listopada 2013 roku, sygn. akt I C 732/10, opatrzonego klauzulą wykonalności na rzecz M. P. postanowieniem Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 10 lutego 2015 roku, w aktualnej wysokości należności wraz z kosztami egzekucji na rzecz M. P. w kwocie 79.327,86 złotych, a na rzecz M. G. (1) w kwocie 155.410,96 złotych;

- wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 3 sierpnia 2014 roku, sygn. akt III C 216/10, opatrzonego klauzulą wykonalności na rzecz M. G. (1) postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 sierpnia 2016 roku, a na rzecz M. P. postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 sierpnia 2016 roku, w aktualnej wysokości należności głównej wraz z odsetkami i kosztami procesu na rzecz M. P. w kwocie 219.706,08 złotych, a na rzecz M. G. (1) w kwocie 436.469,54 złotych;

1) umowę darowizny kwoty 2.000.000 złotych (dwóch milionów złotych) dokonanej przez K. Ł. (2) na rzecz W. Ł. w dniu 26 czerwca 2014 roku;

2) umowę darowizny nieruchomości stanowiącej odrębny lokal mieszkalny nr (...) w budynku położonym przy ul. (...) w W., o powierzchni 106,44 m², dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy M., IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), zawartą w dniu 5 lutego 2015 roku przed M. C., notariuszem w W., za (...) pomiędzy K. Ł. (2) a W. Ł.;

3) umowę darowizny nieruchomości stanowiącej odrębny lokal mieszkalny nr (...) w budynku położonym przy ul. (...) w W., o powierzchni 106,44 m², dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy M., IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), zawartą w dniu 1 czerwca 2015 roku przed M. C., notariuszem w W., za (...) pomiędzy W. Ł. a A. Ł.;

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od W. Ł. i A. Ł. na rzecz M. P. kwoty po 8.271 złotych (osiem tysięcy dwieście siedemdziesiąt jeden złotych) i na rzecz M. G. (1) kwoty po 8.271 złotych (osiem tysięcy dwieście siedemdziesiąt jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od W. Ł. i A. Ł. na rzecz Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie kwoty po 20.993 złote (dwadzieścia tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt trzy złote) tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej, od której powódki zostały zwolnione.

Sygn. akt I C 673/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 czerwca 2016 roku (data prezentaty) powódki M. P. i M. G. (1) w pozwie skierowanym przeciwko W. Ł., A. Ł., K. Ł. (1), (...) Spółce z o.o. z siedzibą w W. wniosły o uznanie za bezskuteczną w stosunku do powódek czynności prawnej darowizny przez K. Ł. (2) kwoty 2.000.000 zł na rzecz swojego ojca W. Ł. oraz darowizny przez K. Ł. (2) nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) o powierzchni 106,44 m², dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...) na rzecz swojego ojca W. Ł., a następnie uznanie za bezskuteczną w stosunku do powódek czynności prawnej darowizny przez W. Ł. z dnia 1 czerwca 2015 roku na rzecz swojej siostry A. Ł. ww. nieruchomości oraz uznanie za bezskuteczną czynności przeniesienia działalności gospodarczej prowadzenia przedszkola przez K. Ł. (2) na rzecz jej matki K. Ł. (1) i siostry M. Ł. – dzisiejszych udziałowców spółki Przedszkole (...) Spółka z o.o. w celu zaspokojenia wierzytelności zasądzonych wyrokami: prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w W. w sprawie o sygn. akt I C 732/10, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie oraz nieprawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie o sygn. akt III C 216/10, wraz z odsetkami i kosztami sądowymi oraz kosztami zastępstwa procesowego w łącznej kwocie 919.714,44 złotych. Ponadto powódki wniosły o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powódki wskazały, że są wierzycielami K. Ł. (2), a ich wierzytelność wynika z prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w W. z dnia 6 listopada 2013 roku w sprawie o sygn. akt I C 732/10, zasądzającego na rzecz M. G. (1) kwotę 72.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz na rzecz M. G. (2) (obecnie P.) kwotę 36.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie z dnia 14 grudnia 2014 roku w sprawie o sygn. akt IV Ca 833/14 oraz z nieprawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2014 roku w sprawie o sygn. akt III C 216/10 zasądzającego na rzecz M. G. (1) kwotę 216.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami i na rzecz M. G. (2) (obecnie P.) kwotę 108.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami. Powódki podniosły, że postępowanie egzekucyjne prowadzone w stosunku do dłużniczki nie doprowadziły do zaspokojenia roszczeń powódek. Powódki wskazały, iż dłużniczka dokonała w 2014 roku, już po wydaniu wyroku przez Sąd Okręgowy w Warszawie, na rzecz swojego ojca W. Ł. darowizny w kwocie 2.000.000 zł oraz darowała mu również w lutym 2015 roku lokal mieszkalny przy ul. (...) w W.. Dłużniczka w lutym 2015 roku zawiesiła również prowadzoną przez siebie działalność gospodarczą, a obecnie jest zatrudniona na umowę o pracę w wymiarze 1 etatu z wynagrodzeniem minimalnym niepodlegającym egzekucji. Powyższe, w ocenie powódek doprowadziło do zwiększenia niewypłacalności dłużniczki i pozbawiło wierzycieli, tj. powódki możliwości zaspokojenia ich roszczeń (pozew – k. 5-19).

Wyrokiem zaocznym z dnia 16 grudnia 2016 roku tutejszy Sąd uznał za bezskuteczne w stosunku do M. P. i M. G. (1): umowę darowizny na kwotę 2.000.000 złotych dokonanej przez K. Ł. (2) na rzecz W. Ł.; umowę darowizny nieruchomości przy ul. (...) w W. zawartą pomiędzy K. Ł. (2) a W. Ł.; umowę darowizny nieruchomości przy ul. (...) w W. zawartą pomiędzy W. Ł. a A. Ł.. W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone (wyrok zaoczny – k. 270-271).

W sprzeciwie od wyroku zaocznego z dnia 28 grudnia 2016 roku (data prezentaty) pozwany W. Ł. wniósł o uchylene wyroku zaocznego z dnia 16 grudnia 2016 roku, a także o oddalenie powództwa w całości, zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności nadanego zaskarżonemu wyrokowi zaocznemu, a także o zasądzenie od powódek

solidarnie na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm prawem przepisanych z uwzględnieniem kosztów zastępstwa radcy prawnego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Wniósł ponadto o zwolnienie go od obowiązku ponoszenia kosztów rozprawy zaocznej i sprzeciwu z uwagi na to, że pozwany nie wiedział o toczącej się sprawie wobec kierowania korespondencji na nieprawidłowy adres.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że nie sposób przypisać dłużnicze, że w chwili dokonywania darowizny na rzecz ojca działała ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, bowiem darowizna ta miała miejsce na długo przed wydaniem wyroków: prawomocnego w sprawie I C 732/10 i nieprawomocnego w sprawie III C 216/10. Ponadto dłużniczka w chwili dokonania tej darowizny posiadała mienie wystarczające na pokrycie wierzytelności w postaci nieruchomości przy ul. (...) oraz prowadziła działalność gospodarczą przynoszącą przychody. Ponadto darowana ojcu kwota 2.000.000 złotych nie znajduje się już w majątku W. Ł., a zatem brak jest podstaw do kierowania przeciwko niemu egzekucji. Pozwany wskazał, że również brak jest podstaw do uznania za bezskuteczną czynności darowizny przez dłużniczkę na rzecz ojca nieruchomości przy ul. (...), gdyż w tym czasie wierzytelności powódek zasądzone prawomocnym wyrokiem były w pełni ściągalne, gdyż dłużniczka posiadała wtedy wystarczający majątek na ich zaspokojenie z uwagi na prowadzenie działalności gospodarczej, a zatem nie działała ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli i nie była niewypłacalna. Ponadto nieruchomość ta jest obciążona hipoteką w wysokości 882.000 złotych, zaś wartość nieruchomości wynosiła 490.000 złotych, wobec czego darowizny takiej nieruchomości nie można uznać za dokonaną z pokrzywdzeniem wierzycieli, bowiem stopień obciążenia nieruchomości prowadzi do sytuacji, w której kolejny wierzyciel nie będzie mógł uzyskać z niej zaspokojenia. Pozwany podniósł również, że powództwo nie ma podstaw prawnych, gdyż pozwany nie dysponuje już przedmiotami majątkowymi uzyskanymi od K. Ł. (2), zaś realizacja uprawnienia z art. 532 k.c. jest możliwa tylko wtedy gdy przedmioty, które wyszły z majątku dłużnika albo do niego nie weszły, znajdują się nadal w majątku osoby trzeciej. Jeżeli zatem osoba trzecia nie ma już przedmiotu, który nabyła od dłużnika, to egzekucja z jej majątku nie wchodzi w grę (sprzeciw od wyroku zaocznego – k. 297-304).

W sprzeciwie od wyroku zaocznego z dnia 2 stycznia 2017 roku (data prezentaty) pozwana A. Ł. wniosła o uchylenie wyroku zaocznego z dnia 16 grudnia 2016 roku, a także o oddalenie powództwa w całości, zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności nadanego zaskarżonemu wyrokowi zaocznemu, a także o zasądzenie od powódek solidarnie na rzecz pozwanej kosztów postępowania według norm prawem przepisanych z uwzględnieniem kosztów zastępstwa radcy prawnego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Wniosła ponadto o zwolnienie jej od obowiązku ponoszenia kosztów rozprawy zaocznej i sprzeciwu z uwagi na to, że pozwana nie wiedziała o toczącej się sprawie wobec kierowania korespondencji na nieprawidłowy adres.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że nieruchomość przy ul. (...) w W. darowana jej przez ojca W. Ł. jest obciążona hipoteką w wysokości 882.000 złotych, zaś wartość nieruchomości wynosiła 490.000 złotych, wobec czego darowizny takiej nieruchomości nie można uznać za dokonaną z pokrzywdzeniem wierzycieli, bowiem stopień obciążenia nieruchomości prowadzi do sytuacji, w której kolejny wierzyciel nie będzie mógł uzyskać z niej zaspokojenia. Wobec tego, w ocenie pozwanej, powództwo nie zasługuje na uwzględnienie, gdy nie ma szans na to, że uznanie bezskuteczności umowy umożliwi wierzycielowi zaspokojenie się z nieruchomości. Ponadto wskazała, że nie miała wiedzy na temat sytuacji majątkowej W. Ł., nie miała także wiedzy odnośnie sytuacji majątkowej K. Ł. (2), a tym samym nie wiedziała o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności prawnej za bezskuteczną wobec wierzycieli, co uzasadnia brak legitymacji biernej po stronie pozwanej (sprzeciw od wyroku zaocznego – k. 330-335).

Pismem z dnia 8 kwietnia 2019 roku (data prezentaty) powódki rozszerzyły powództwo w ten sposób, że wniosły o uznanie za bezskuteczną w stosunku do powódek czynności prawnej w postaci ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego w postaci nieodpłatnej dożywotniej służebności osobistej mieszkania na rzecz uprawnionej M. Ł. polegającej na prawie swobodnego korzystania z całego poddasza użytkowego o powierzchni 212,12 m², znajdującego się w połączonych w jedną całość użytkową dwóch budynków mieszkalnych w zabudowie bliźniaczej, na prawie swobodnego współkorzystania z korytarza i wyłącznego prawa korzystania z klatki schodowej, a także prawie swobodnego współporuszania się po całej nieruchomości – działce ewidencyjnej nr (...). Ponadto wniosły o dopozwanie K. Ł. (1) i M. Ł.. W uzasadnieniu wskazały, że dożywotnia służebność osobista mieszkania została

ustanowiona przez W. Ł. i K. Ł. (1) na nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) o powierzchni 1.706 m². Podniosły, że celem ustanowienia tego ograniczonego prawa rzeczowego było utrudnienie egzekucji, gdyż do obciążenia nim nieruchomości doszło niecały miesiąc po tym jak powódki wpisały do księgi wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości wzmiankę o swojej wierzytelności (rozszerzenie powództwa – k. 687-690).

W odpowiedzi na pozew w zakresie rozszerzonego powództwa z dnia 26 sierpnia 2019 roku pozwane K. Ł. (1) i M. Ł. wniosły o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie zasądzenie od powódek solidarnie na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm prawem przepisanych z uwzględnieniem kosztów zastępstwa radcy prawnego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu wskazały, że nieruchomość przy ul. (...) jest objęta wspólnością ustawową małżeńską W. i K. Ł. (1), gdyż została zakupiona z ich majątku wspólnego. Podniosły, że ustanowienie nieodpłatnej dożywotniej służebności osobistej mieszkania na rzecz M. Ł. w żadnej mierze nie może być uznane jako pogłębienie stanu niewypłacalności czy wyzbycie się składnika majątkowego przez dłużnika. Ustanowienie ograniczonego prawa rzeczowego nie stanowi rozporządzenia, gdyż w takim wypadku nie dochodzi do wyzbycia się prawa własności, a jedynie ograniczenia uprawnień właściciela. Ponadto nie sposób przypisać M. Ł. działania w złej wierze, skoro w dacie ustanowienia na jej rzecz ograniczonego prawa rzeczowego nie miała wiedzy o zamiarze wszczęcia przez powódki postępowania mającego za przedmiot wskazaną nieruchomość. Wniosek M. P. o wpis wzmianki w księdze wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości został zarejestrowany dopiero 30 października 2017 roku, zaś służebność osobista mieszkania na rzecz M. Ł. została ustanowiona 4 października 2017 roku. Podniosły również, że brak jest podstaw do żądania za bezskuteczną wobec powódek czynności ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego w sytuacji, gdy powódki i tak nie mogłyby się zaspokoić z tej nieruchomości jako majątku wspólnego W. i K. Ł. (1), gdyż nie uzyskałyby klauzuli wykonalności przeciwko K. Ł. (1). Dłużniczka nie dokonywała z K. Ł. (1) żadnej czynności prawnej, która mogłaby stanowić podstawę skargi pauliańskiej, a zatem nie może być ona podmiotem kierowanych wobec niej przez powódki roszczeń (odpowiedź na rozszerzone powództwo – k. 724-732).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódki M. G. (1) i M. P. (uprzednio G.) są współwłaścicielkami nieruchomości zabudowanej domem położonej przy ul. (...). W dniu 18 kwietnia 2015 roku powódki zawarły z K. Ł. (2), reprezentującą firmę Przedszkole (...). Ł. umowę najmu przedmiotowej nieruchomości celem prowadzenia przez K. Ł. (2) przedszkola (bezsporne).

Powódki już w czerwcu 2009 roku wniosły do Sądu Okręgowego w Warszawie pozew o zapłatę przez pozwaną K. Ł. (2) na rzecz M. G. (1) kwoty 331.304,45 złotych wraz z odsetkami i na rzecz M. G. (2) kwoty 165.652,40 złotych wraz z odsetkami. W dniu 17 sierpnia 2009 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem powódek. Na skutek wniesienia sprzeciwu przez K. Ł. (2) nakaz zapłaty utracił moc (bezsporne).

Wyrokiem z dnia 4 sierpnia 2014 roku w sprawie o sygn. akt III C 216/10 Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od K. Ł. (2) na rzecz M. G. (1) kwotę 216.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami i na rzecz M. G. (2) (obecnie P.) kwotę 108.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami. Wyrok ten został utrzymany wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 sierpnia 2016 roku w sprawie o sygn. akt VI ACa 1162/15. Wyrokowi temu została nadana klauzula wykonalności wobec M. G. (1) dnia 12 sierpnia 2016 roku, a wobec M. P. dnia 17 sierpnia 2016 roku. Wyrokiem z dnia 6 listopada 2013 roku w sprawie o sygn. akt I C 732/10 Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w W. zasądził od K. Ł. (2) na rzecz M. G. (1) kwotę 72.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz na rzecz M. G. (2) (obecnie P.) kwotę 36.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami. Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie z dnia 14 grudnia 2014 roku w sprawie o sygn. akt IV Ca 833/14. Wyrokowi temu została nadana klauzula wykonalności dnia 10 lutego 2015 roku (dowód: kopia wyroku w sprawie o sygn. akt III C 216/10 – k. 26-28, kopia wyroku w sprawie o sygn. akt I C 732/10 – k. 51-52, tytuł wykonawczy – k. 219-223).

Dług K. Ł. (2) wobec powódek wynika z zaległości w spłacaniu przez dłużniczkę na rzecz powódek należności z tytułu podwyższonego czynszu najmu nieruchomości wynajmowanej od 2005 do 2015 roku. W toku postępowań sądowych dłużniczka bezskutecznie kwestionowała podpisanie aneksów do umowy najmu przewidujących podwyższenie czynszu (dowód: zeznania M. P. – k. 798-799, zeznania M. G. (1) – k. 799).

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie B. M. na wniosek M. G. (2) w sprawie o sygn. Km 343/15 i na wniosek M. G. (1) wszczął egzekucję przeciwko K. Ł. (2). Dnia 24 listopada 2015 roku komornik wystawił zaświadczenie w sprawach egzekucyjnych Km 343/15 i Km 344/15, z którego wynika, że postępowanie egzekucyjne pozostaje bezskuteczne z uwagi na fakt, że brak jest majątku, z którego można skutecznie przeprowadzić egzekucję. Z zaświadczenia wydanego w sprawie Km 343/15 wynika, że na dzień 23 listopada 2015 roku zaległość w postaci należności i kosztów egzekucji wynosi 77.958,95 złotych. Zaległość w sprawie Km 344/15 na dzień 23 listopada 2015 roku wynosiła zaś 152.673,16 złotych (dowód: zaświadczenia w sprawach egzekucyjnych – k. 53, 54)

K. Ł. (2) od 12 września 2007 roku prowadziła jako osoba fizyczna działalność gospodarczą pod nazwą K. Ł. Klub (...). Posiadała pięć placówek – przy ul. (...) w W., przy ul. (...) w W., przy ul. (...) w W., przy ul. (...) w P., przy ul. (...) w W.. Dnia 9 marca 2015 roku zawiesiła wykonywanie działalności gospodarczej. Dnia 22 sierpnia 2014 roku w lokalu przy ul. (...) w W. została zarejestrowana spółka Przedszkole (...) Sp. z o.o. Spółka ta przejęła prowadzenie wszystkich przedszkoli uprzednio prowadzonych przez K. Ł. (2) z wyjątkiem przedszkola przy ul. (...). Udziałowcami spółki są matka dłużniczki – K. Ł. (1) posiadająca 90% udziałów i siostra dłużniczki – M. Ł. posiadająca 10% udziałów. Funkcję prezesa zarządu od maja 2015 roku pełni K. Ł. (2), otrzymując z tego tytułu minimalne wynagrodzenie w wysokości 1.750 złotych brutto. Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Przedszkole (...) Sp. z o.o. W. Ł. został powołany na pełnomocnika spółki celem jej reprezentowania przy podpisaniu umowy najmu lokalu położonego przy ul. (...) w W., która miała być zawarta pomiędzy K. Ł. (2), będącą prezesem zarządu, a spółką (dowód: odpis KRS – k. 72-77, umowa spółki – k. 78-81, uchwała – k. 83, wydruk (...) k. 86, częściowo zeznania W. Ł. – k. 799-801, częściowo zeznania świadka K. Ł. (2) – k. 623-627).

Dnia 26 czerwca 2014 roku K. Ł. (2) przekazała na rzecz swojego ojca W. Ł. darowiznę w kwocie 2.000.000 złotych (dowód: częściowo zeznania W. Ł. – k. 799-801, częściowo zeznania świadka K. Ł. (2) – k. 623-627).

K. Ł. (2) była właścicielką nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) o powierzchni 106,44 m², dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...). Mieszkanie obciążone jest hipoteką na rzecz banku w kwocie 882.000 zł. W dniu 19 stycznia 2015 roku K. Ł. (2) ustanowiła bezpłatną i na czas nieokreślony służebność osobistą mieszkania przy ul. (...) na rzecz swojej matki K. Ł. (1). Następnie dnia 5 lutego 2015 roku darowała swoje mieszkanie na rzecz ojca W. Ł.. Dnia 1 czerwca 2015 roku W. Ł. darował przedmiotowe mieszkanie na rzecz swojej siostry A. Ł.. Darowizna ta nastąpiła po złożeniu wniosku egzekucyjnego przez powódki i po wizycie asesora komorniczego w lokalu dłużniczki i próbie zajęcia znajdujących się tam ruchomości (dowód: odpis księgi wieczystej nr (...) – k. 61-69, częściowo zeznania W. Ł. – k. 799-801, częściowo zeznania świadka K. Ł. (2) – k. 623-627--).

Dnia 4 października 2017 roku aktem notarialnym Rep. A (...) sporządzonym przez notariusza A. O. na nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) o powierzchni 1.706m², dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa XV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...), stanowiącej przedmiot wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej W. Ł. i K. Ł. (1), zostało ustanowione przez współwłaścicieli na rzecz M. Ł. prawo nieodpłatnej służebności osobistej mieszkania polegającej na prawie swobodnego korzystania z całego poddasza użytkowego o powierzchni 212,12 m², znajdującego się w połączonych w jedną całość użytkową dwóch budynków mieszkalnych w zabudowie bliźniaczej, na prawie swobodnego współkorzystania z korytarza i wyłącznego prawa korzystania z klatki schodowej, a także prawie swobodnego współporuszania się po całej nieruchomości – działce ewidencyjnej nr (...). Wniosek M. P. o wpis w księdze wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości wzmianki o toczącym się postępowaniu ze skargi pauliańskiej został zarejestrowany 30 października 2017 roku. (dowód: elektroniczny wniosek o wpis w księdze wieczystej – k. 772-775, akt notarialny – k. 776-783, postanowienie – k. 735-736).

Egzekucja z nieruchomości położonej przy ul. (...) w W., dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie I Wydział Cywilny prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...) stanowiącej współwłasność W. Ł., prowadzona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie M. W. w sprawie Km 3036/17 z wniosku wierzyciela M. P. została umorzona postanowieniem z dnia 15 stycznia 2019 roku z uwagi na sprzeciw K. Ł. (1) (dowód: postanowienie – k. 739)

W dacie dokonywania darowizn przez K. Ł. (2) na rzecz ojca W. Ł., była ona świadoma istnienia wymagalnego roszczenia powódek, z uwagi na fakt, że postępowanie sądowe w tym zakresie zostało wszczęte przeciwko niej już w 2009 roku (dowód: zeznania M. G. (2) – k.798-799, zeznania M. G. (1) – k. 799, częściowo zeznania świadka K. Ł. (2) – k. częściowo zeznania świadka K. Ł. (2) – k. 623-627).

Wobec dłużniczki skierowano akt oskarżenia o to, że udaremniła zaspokojenie swoich wierzycieli M. P. i M. G. (1) w ten sposób, że darowała swojemu ojcu W. Ł. zagrożone zajęciem mienie w postaci pieniędzy w kwocie 2.000.000 złotych oraz mieszkania położonego w W. przy ul. (...) wraz z udziałem w prawach związanych z lokalem. Nieprawomocnym wyrokiem z dnia 30 października 2018 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie w sprawie o sygn. akt III K 757/17 uznał K. Ł. (2) za winną popełnienia zarzucanych jej czynów i wymierzył jej łączną karę 1 roku pozbawienia wolności, warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres 3 lat próby (dowód: kopia wyroku –k. 662-663).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dowodów z dokumentów uznając, że stanowią one pełnowartościowy materiał dowodowy. Autentyczność i wiarygodność tych dokumentów nie była bowiem przez strony kwestionowana. Strony dokonały jedynie ich odmiennej oceny, w zależności od podnoszonych twierdzeń i zarzutów. Takie stanowisko stron procesu, w ocenie Sądu, nie miało jednak wpływu na autentyczność i wiarygodność tych dowodów z dokumentów. Sąd częściowo wziął pod uwagę również zeznania świadka K. Ł. (2), w zakresie, w którym były zbieżne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, uznanym przez Sąd za wiarygodny.

Sąd dał wiarę twierdzeniom stron podczas ich przesłuchania w takim zakresie, w jakim pokrywały się one w zgromadzonym materiale dowodowym. Sąd miał przy tym na uwadze, iż przedstawiany przez powódki i pozwanych przebieg zdarzeń ma charakter wyłącznie subiektywny, wobec czego twierdzenia w tej części wymagały wyważenia pod względem obiektywnej oceny i po uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy.

Sąd jedynie częściowo dał wiarę zeznaniom pozwanego W. Ł., a mianowicie w zakresie w jakim potwierdził on dokonanie darowizn przez córkę K. Ł. (2) na swoją rzecz oraz darowiznę dokonaną przez siebie na rzecz siostry A. Ł.. Na wiarę nie zasługiwały zaś jego zeznania w zakresie w jakim kwestionował istnienie długu K. Ł. (2) wobec powódek oraz wskazywał, że sytuacja finansowa dłużniczki w dacie dokonywanych rozporządzeń była bardzo dobra i pozwalała na zaspokojenie wiarygodności powódek, twierdząc następnie, że córka miała liczne problemy osobiste, co przełożyło się również na problemy finansowe. Zeznania pozwanego w tym zakresie były wewnętrznie sprzeczne i niekonsekwentne.

Zeznania dłużniczki K. Ł. (2) Sąd uznał za częściowo wiarygodne w zakresie w jakim potwierdziła dokonanie zbycia na rzecz swojego ojca wartości majątkowych. Nie zasługują zaś na wiarę jej zeznania w tym zakresie w jakim próbowała zakwestionować fakt istnienia jej długu względem powódek oraz twierdziła, że jej sytuacja finansowa w dacie dokonywania przedmiotowych rozporządzeń pozwalała na zaspokojenie powódek.

Sąd zważył, co następuje:

W sprawie niniejszej bezspornym był fakt darowania w dniu 26 czerwca 2014 roku przez K. Ł. (2) na rzecz W. Ł. kwoty 2.000.000 złotych oraz darowania na jego rzecz w dniu 5 lutego 2015 roku nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) o powierzchni 106,44 m², dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...). Bezspornym było również, że dnia 1 czerwca 2015 roku W. Ł. darował przedmiotowe mieszkanie na rzecz swojej siostry A. Ł.. Nie było sporne także, że dnia 4 października 2017 roku aktem notarialnym

Rep. A (...) sporządzonym przez notariusza A. O. na nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) o powierzchni 1.706m², dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa XV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...), stanowiącej przedmiot wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej W. Ł. i K. Ł. (1), zostało ustanowione przez współwłaścicieli na rzecz M. Ł. prawo nieodpłatnej służebności osobistej mieszkania.

Okolicznościami spornymi było zaś to, czy w wyniku darowizn dokonanych przez K. Ł. (2) stała się ona niewypłacalna, a w konsekwencji czy działała z zamiarem pokrzywdzeniem wierzyciela, czy pozwany W. Ł. wiedział o zamiarze dłużnika oraz czy powódki w ogóle były wymagalnymi wierzycielami K. Ł. (2).

Pozwany W. Ł. podnosił bowiem, że nie miał wiedzy, że dłużniczka darując mu pieniądze, a następnie nieruchomość mogła działać z pokrzywdzeniem wierzycieli, gdyż był wówczas przekonany o jej dobrej kondycji finansowej, przy czym zeznania pozwanego były w tym zakresie niespójne. Nadto pozwany kwestionował istnienie wierzytelności powódek wobec dłużniczki.

Zajęcie stanowiska w powyższych kwestiach pozwoliło Sądowi ocenić czy roszczenie powódki jest zasadne.

Zgodnie z art. 527 § 1 k.c., gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności (§ 2 ww. przepisu). Jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli (§ 3).

Istotą skargi pauliańskiej (art. 527 k.c.) jest pozbawienie wobec występującego ze skargą wierzyciela skuteczności określonej czynności prawnej. Odjęcie skuteczności wyraża się w możliwości dochodzenia przez wierzyciela zaspokojenia z oznaczonych przedmiotów majątkowych, mimo że przedmioty te do dłużnika nie należą, oraz znoszenia egzekucji z tych przedmiotów przez osobę mającą aktualnie do nich prawo. Legitymowanym biernie w sprawie z powództwa wierzyciela nie jest dłużnik, lecz osoba trzecia, z którą dłużnik czynność prawną krzywdzącą wierzyciela przedsięwziął (art. 531 § 1 k.c.) albo osoba, na rzecz której osoba trzecia rozporządziła korzyścią majątkową uzyskaną w wyniku czynności prawnej z dłużnikiem (art. 531 § 2 k.c.). Jednocześnie, uwzględniając, że skarga pauliańska ma umożliwić zaspokojenie się wierzyciela z przedmiotu, do którego prawo przysługuje osobie trzeciej lub osobie kolejnej ubezskutechnieniu podlega ta czynność prawna, w wyniku której prawo do przedmiotu majątkowego należącego poprzednio do dłużnika (lub podlegającego włączeniu do majątku dłużnika) nabyła osoba trzecia lub osoba kolejna.

U. czynności prawnej obejmującej rozporządzenie przez osobę trzecią korzyścią majątkową uzyskaną w wyniku krzywdzącej wierzyciela czynności prawnej z dłużnikiem wymaga wykazania, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła wiedzieć (art. 527 k.c.) oraz, że o powyższych okolicznościach wiedziała osoba, na rzecz której rozporządzenie nastąpiło (art. 531 § 2 k.c.). Udowodnieniu pierwszej z wymienionych przesłanek służy skuteczne wytoczenie powództwa przeciwko osobie trzeciej o uznanie za bezskuteczną wobec powodowego wierzyciela czynności prawnej pomiędzy dłużnikiem a tą osobą trzecią (art. 531 § 1 k.c.), albo skuteczne przedstawienie w procesie przeciwko kontrahentowi osoby trzeciej dowodów wskazujących na działanie dłużnika i osoby trzeciej ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Dla uznania za bezskuteczną wobec wierzyciela występującego ze skargą pauliańską czynności pomiędzy kontrahentem osoby trzeciej rozporządzającej uzyskaną korzyścią majątkową a tą osobą wymagane jest ponadto wykazanie, że kontrahent miał pozytywną wiedzę o tego rodzaju świadomości dłużnika i osoby trzeciej, jaką przewiduje art. 527 § 1 k.c.

Niewypłacalność, o której mowa w art. 527 § 2 k.c., to aktualny brak możliwości wywiązywania się ze zobowiązań finansowych. Oznacza on taki obiektywny stan majątku dłużnika, wykazany wszelkimi dostępnymi środkami

dowodowymi, w których egzekucja prowadzona zgodnie z przepisami k.p.c. nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej od dłużnika (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19.11.1997 r.; I ACa 737/97; Apel.-W-wa 1998/4/36). Zatem z art. 527 § 2 k.c. można wywnioskować, że do pokrzywdzenia wierzyciela dochodzi wówczas, gdy skutek czynności prawnej dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu niż był przed dokonaniem czynności. Przy czym dłużnik jest niewypłacalny, gdy cały jego majątek nie wystarcza na pokrycie długów, jednak niewypłacalność ta musi mieć charakter rzeczywisty, a nie hipotetyczny.

Przedmiotem ochrony w art. 527 k.c. jest wierzytelność pieniężna istniejąca i zaskarżalna (a więc mogąca być przedmiotem roszczenia dochodzonego przed sądem) w chwili dokonania zakwestionowanej czynności prawnej i wytoczenia powództwa, która nie musi być wymagalna ani ostatecznie sprecyzowana co do wysokości, jak również nie musi być stwierdzona wyrokiem. Wierzytelność ta, jako prawo podmiotowe wierzyciela do żądania od dłużnika świadczenia (art. 353 k.c.), musi jedynie istnieć w chwili podjęcia kwestionowanej czynności i w chwili wytoczenia powództwa.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt sprawy niniejszej w pierwszej kolejności stwierdzić należy, iż skutek czynności prawnej, tj. obu umów darowizny dłużnika – K. Ł. (2), dokonanych z pokrzywdzeniem wierzycieli – M. P. i M. G. (1), osoba trzecia – W. Ł., będący ojcem K. Ł. (2), uzyskał korzyść majątkową. Otrzymał bowiem kwotę 2.000.000 złotych oraz stał się właścicielem zabudowanej domem nieruchomości gruntowej położonej przy ul. (...) w W..

W okolicznościach sprawy nie budzi również wątpliwości, że wierzytelności powódek wobec K. Ł. (2) istniały zarówno w chwili dokonywania kwestionowanych darowizn, jak i w momencie wytoczenia powództwa. Postępowanie sądowe o zapłatę z tytułu należnego czynszu najmu nieruchomości zostało bowiem wszczęte przez powódki już w 2009 roku, zaś pierwszy nieprawomocny wyrok zasądający zapłatę na rzecz powódek od dłużniczki został wydany już dnia 6 listopada 2013 roku w sprawie o sygn. akt I C 732/10. Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie z dnia 14 grudnia 2014 roku w sprawie o sygn. akt IV Ca 833/14. Dnia 4 sierpnia 2014 roku w sprawie o sygn. akt III C 216/10 Sąd Okręgowy w Warszawie również zasądził od dłużniczki na rzecz powódek kwotę z tytułu należnego czynszu najmu. Wierzytelność istniała również w chwili wniesienia powództwa, co wynika z prawomocnego wyroku w sprawie o sygn. akt I C 732/10 oraz nieprawomocnego wyroku w sprawie o sygn. akt III C 216/10.

W dacie dokonywania darowizn dłużnik był świadomy swojego zadłużenia, o czym świadczą w sposób oczywisty wyroki wydane w sprawach I C 732/10 i III C 216/10. Co najmniej od tego momentu dłużniczka wiedziała o istnieniu swojego zobowiązania i znała jego wysokość. Składając zeznania w charakterze świadka, dłużniczka kwestionowała jednak wysokość swojego zobowiązania, co ma w zasadzie znaczenie wtórne. Wierzytelność powódek stwierdzona została bowiem prawomocnymi wyrokami sądowymi.

Niewątpliwie również dłużniczka działała ze świadomością pokrzywdzenia powódek. Dłużniczka pomimo wiedzy co do wysokości swojego zobowiązania darowała, nie będąc do tego przymuszona okolicznościami i bez szczególnej podstawy, znaczną kwotę pieniężną 2.000.000 złotych oraz przedmiotową nieruchomość swojemu ojcu, pozbawiając powódki zaspokojenia. Pozwany twierdził wprawdzie, że K. Ł. (2) była wypłacalna, gdyż posiadała inny majątek, z którego mogłaby zaspokoić wierzyciela. Jednocześnie twierdził jednak, że miała liczne problemy osobiste, a także związane z innymi wynajmującymi jej nieruchomości celem prowadzenia przedszkoli, co wymagało pomocy ze strony rodziny. Z materiału dowodowego wynika zaś, że już w dacie pierwszej darowizny dokonanej przez dłużniczkę na rzecz ojca jej zadłużenie wobec powódek sięgało kilkuset tysięcy złotych. Pozwany wykazał zaś, że dłużniczka miała środki na zaspokojenie powódek, przedkładając na potwierdzenie swoich twierdzeń informację o stanie konta dłużniczki, z której wynikało, że dysponowała ona jedynie kwotą nieco ponad 40.000 złotych (k. 211). Wobec tego za niewiarygodne należy uznać twierdzenia dłużniczki, jak i pozwanego, że w dacie tej darowizny dłużniczka była wypłacalna, a co za tym idzie była w stanie zaspokoić wierzytelności powódek. Ponadto, w ocenie Sądu jest wysoko wątpliwym, iż w niedługim czasie po wydaniu wyroków zasądających od K. Ł. (2) na rzecz powódek zapłatę z tytułu czynszu najmu, zaszyły w życiu dłużniczki tak istotne zmiany i problemy finansowe, które w efekcie spowodowały, że już w listopadzie 2015

roku komornik prowadzący egzekucję stwierdził, że brak jest majątku u dłużniczki, który pozwalałby na egzekucję. Chronologia zdarzeń i analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wskazuje, iż dłużniczka będąc świadoma przysługujących powódkom wobec niej wierzytelności, starała się je bezzasadnie zakwestionować w toku postępowań sądowych, zaś gdy podejmowane przez nią działania nie przyniosły skutku, zaczęła rozdysponowywać swoim majątkiem na rzecz osób najbliższych, by uniemożliwić powódkom przeprowadzenie skutecznej egzekucji z jej majątku. Koincydencja czasowa pomiędzy toczącymi się przeciwko K. Ł. (2) postępowaniami cywilnymi a dokonywanymi przez nią z członkami najbliższej rodziny czynnościami wobec składników swojego mienia, które w niedługim czasie spowodowały faktyczne pozbycie się tytułu prawnego do wartościowych elementów majątku i uzyskanie formalnego statusu osoby zatrudnionej z minimalnym wynagrodzeniem prowadzą do oczywistego wniosku, iż dłużniczka działała w celu pokrzywdzenia swoich wierzycieli zubożając swój majątek kosztem najbliższej rodziny. O powyższym świadczy również fakt, że dłużniczka mimo sprawowania funkcji prezesa zarządu spółki, w której udziały mają jej matka i siostra, otrzymuje pensję minimalną 1750 zł brutto, co uniemożliwia egzekucję z wynagrodzenia za pracę. Rozporządzenia dokonane przez dłużniczkę miały realny wpływ na brak możliwości zaspokojenia wierzycieli. Dłużniczka wiedziała o zadłużeniu, musiała więc mieć świadomość, że zbycie istotnego składnika majątku wpłynie negatywnie na jego wypłacalność, a w konsekwencji na możliwość zaspokojenia wierzyciela. Również zbycie przez W. Ł. na rzecz siostry A. Ł. darowanej mu uprzednio przez dłużniczkę nieruchomości, co nastąpiło w krótkim odstępie czasu od pierwotnej darowizny i nie zostało w sposób przekonujący i konsekwentny wyjaśnione przez pozwanego, wskazuje na wysokie prawdopodobieństwo, że celem tych czynności było rozdysponowanie majątkiem na rzecz osób najbliższych dłużniczki, a w konsekwencji utrudnienie powódkom egzekucji. Dodatkowo, należy podkreślić, że fakt, iż nieruchomość będąca przedmiotem darowizny jest obciążona hipoteką nie świadczy samo w sobie o tym, że jego darowanie osobie trzeciej nie może być uznane za działanie niekorzystne dla wierzycieli. Nie oznacza to bowiem, że takie mieszkanie straciło wartość.

Z uwagi na powyższe powódki, jako wierzyciele, uprawnione były żądać uznania tych darowizn za bezskuteczne w stosunku do nich, gdyż dłużniczka działała ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Z tych samych powodów powódki mogły żądać uznania za bezskuteczną w stosunku do nich umowy darowizny dokonanej przez W. Ł. na rzecz siostry A. Ł..

W realiach niniejszej sprawy do uznania powództwa za uzasadnione nie jest niezbędne nawet badanie trzeciej z przewidzianej przepisem art. 527 k.c. przesłanek, tj. wiedzy osoby, na rzecz której nastąpiło przysporzenie o działaniu z pokrzywdzeniem wierzycieli, o czym w dalszej części uzasadnienia.

Należy jednakże wskazać, że opierając się na domniemaniu zwartym w art. 527 § 3 k.c., które może być zastosowane względem każdej osoby, o ile w konkretnym przypadku stopień wzajemnych powiązań zachodzących z tytułu więzów rodzinnych, przyjaźni, wdzięczności, wspólnych interesów itp. pozwala uznać, że są to stosunki bliskie (por. wyrok SN z dnia 10 kwietnia 1964 r., III CR 39/64, OSNC 1965, nr 5, poz. 75), stwierdzić można, iż pozwany (ojciec dłużniczki) wiedział lub mógł się dowiedzieć o pokrzywdzeniu wierzycieli.

Niemniej jednak, w realiach niniejszej sprawy, okoliczność czy pozwany wiedział, że dłużnik działa z pokrzywdzeniem wierzyciela, nie jest istotna. Należy bowiem wskazać, że czynność prawna, dokonana z pokrzywdzeniem wierzyciela, tj. darowizna dokonana przez K. Ł. (2) na rzecz pozwanego, dokonana została pod tytułem darmym. W sytuacji gdy bezpłatne korzyści przypadają osobom bliskim dłużnika, należy zastosować wyłącznie art. 528 k.c. jako przepis dalej idący, z pominięciem art. 527 § 3 k.c., a wnioski dowodowe zmierzające do obalenia domniemania z art. 527 § 3 k.c. powinny ulec oddaleniu jako dotyczące faktów niemających znaczenia dla sprawy (wyr. SA w Warszawie z 8.7.2014 r., VI ACa 1655/13, L.).

Zgodnie zaś z art. 528 k.c., jeżeli skutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Korzyść uzyskana bezpłatnie to korzyść, za którą osoba trzecia nie spełniła ani nie zobowiązała się spełnić ekwiwalentnego świadczenia w ramach tego samego lub innego stosunku prawnego (nie chodzi zatem o nieodpłatność rozumianą czysto formalnie; tak trafnie wyr. SN z 12.6.2002 r., III CKN 1312/00, L.; wyr. SN z 16.9.2011 r., IV CSK 624/10, L.). Oceny, czy ewentualne inne świadczenie stanowi odpowiednią odpłatę za korzyść uzyskaną wskutek zaskarżonej czynności należy dokonywać z punktu widzenia obiektywnego, nie zaś z punktu widzenia samych stron. Najczęstsze przykłady korzyści uzyskanych bezpłatnie to przypadki darowizny, nieodpłatnego zwolnienia z długu, nabycia pierwotnego prawa, które było możliwe dzięki temu, że dłużnik wcześniej tego prawa się zrzekł.

Czynności prawne dokonane przez dłużnika K. Ł. (2) na rzecz pozwanego W. Ł., tj. darowizny, dokonane zostały bezpłatnie. Wiedza pozwanego o pokrzywdzeniu wierzycieli dłużniczki nie jest zatem konieczna do uznania czynności prawnej za bezskuteczną.

Powyższe rozważania odnieść należy tożsamo do darowizny dokonanej przez W. Ł. na rzecz siostry A. Ł.. Zgodnie bowiem z art. 531 § 2 k.c. w wypadku, gdy osoba trzecia rozporządziła uzyskaną korzyścią, wierzyciel może wystąpić bezpośrednio przeciwko osobie, na której rzecz rozporządzenie nastąpiło, jeżeli osoba ta wiedziała o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną albo jeżeli rozporządzenie było nieodpłatne. Darowizna dokonana przez W. Ł. na rzecz siostry A. Ł. została dokonana bezpłatnie, a zatem wiedza pozwanej o pokrzywdzeniu wierzycieli dłużniczki nie jest konieczna do uznania czynności prawnej za bezskuteczną.

W konsekwencji należy stwierdzić, że w odniesieniu do tych czynności prawnych zostały spełnione przesłanki zawarte tak w art. 527 § 1 i 2 k.c., jak i w art. 528 k.c.

Odnosząc się zaś do żądania uznania za bezskuteczną w stosunku do powódek czynności ustanowienia przez W. Ł. i K. Ł. (1) na nieruchomości przy ul. (...) w W. nieodpłatnej dożywotniej służebności osobistej mieszkania na rzecz córki M. Ł., należy wskazać, że powództwo w tym zakresie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Przede wszystkim w ocenie sądu roszczenie w tym zakresie jest zbyt daleko idące. Nie wykazano bowiem związku pomiędzy pojawieniem się tego składnika majątku w majątku pozwanych, a uszczupleniem majątku dłużniczki. Sama zbieżność czasowa jedynie pozwala na domysły, które nie poparte dowodami nie mogą stanowić podstawy orzeczenia.

Oceniając samą czynność brak jest podstaw do uznania, że wskutek podjęcia tej czynności doszło do pokrzywdzenia wierzycieli. Zaskarżona może być bowiem jedynie czynność prawna, której skutkiem jest zmniejszenie majątku dłużnika bądź dlatego, że z majątku coś ubyło, bądź, że do niego nie weszło to co mogło wejść i powinno wejść, gdyby czynność nie została dokonana. Powódki w żaden sposób nie wykazały w jaki sposób ustanowienie ograniczonego prawa rzeczowego na nieruchomości objętej ustawową wspólnością majątkową małżeńską pozwanych doprowadziło do pokrzywdzenia wierzycieli dłużniczki. W ocenie Sądu ustanowienie nieodpłatnej dożywotniej służebności osobistej mieszkania na rzecz M. Ł. w żadnej mierze nie może być uznane jako pogłębienie stanu niewypłacalności czy wyzbycie się składnika majątkowego przez dłużnika. Działanie takie nie stanowi bowiem rozporządzenia, gdyż w takim wypadku nie dochodzi do wyzbycia się prawa własności, a jedynie ograniczenia uprawnień właściciela.

Powyższe prowadzi do uznania, iż brak jest podstaw do uznania czynności ustanowienia służebności osobistej mieszkania na rzecz córki M. Ł. dokonanej przez K. Ł. (1) i jej męża W. Ł. za bezskuteczną w stosunku do powódek. Powództwo w tym zakresie podlegało zatem oddaleniu.

Z uwagi na powyższe, na podstawie wyżej powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w punkcie I, II i III sentencji wyroku.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c., nakładając na pozwanych jako stronę przegraną obowiązek ich zwrotu powódkom w całości, uznając, że powódki uległy tylko co do nieznacznej części swojego żądania. Na koszty procesu poniesione przez każdą z powódek złożyły się: kwota 2000 złotych tytułem opłaty od pozwu, kwota 125 złotych tytułem opłaty od rozszerzonego powództwa, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych oraz wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika według stawki minimalnej, która wynosi 14.400 złotych wynikającej z § 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 22 października 2015 r. w

sprawie opłat za czynności adwokackie. Wobec powyższego Sąd zasądził od W. Ł. i pozwanej A. Ł. kwotę po 8.271 złotych na rzecz M. P. i kwotę po 8.271 złotych na rzecz M. G. (1) tytułem zwrotu kosztów procesu. Ponadto Sąd nakazał pobrać od W. Ł. i A. Ł. na rzecz Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie kwoty po 20.993 złote tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej, od której powódki zostały zwolnione.

Mając powyższe na względzie, na podstawie powyżej powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron;
2. po wykonaniu pkt 1 akta przedstawić do dalszych decyzji co do wniosku o uzupełnienie wyroku